

ΠΡΩΤΟΜΗΘΕΥΣ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΑΞ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ
καθηγητοῦ τῆς Γεωλογίας
τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ Πολυτεχνείῳ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ.

ΝΙΚ. Κ. ΓΕΡΜΑΝΟΥ Δρ. Φ. Ε.
ΑΛΕΞΑΝ. Δ. ΒΑΛΒΗ Δρ. Φ. Ε.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

'Εν Αθήναις ἐτησία	Δρ. 7.—
'Εν ταῖς Ἐπαρχίαις ἐτ.	7.50
'Εξάμηνος	4.—
'Εν τῷ Εξωτερικῷ Φε. χρ.	8.—

ΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ»

Όδός Φειδίου Άρ. Β. 13
κατωτέρω τοῦ Ελεγχτικού Συνεδρίου.

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ

15 — ΛΕΠΤΑ — 15

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.— Καρόλου Letourneau Δύο Σχολαί κατά μετάφρασιν Σταματίου Δ. Βάλβη, ύφηγητοῦ ἐν τῷ Εθνικῷ Πανεπιστημίῳ.— Περὶ τῆς γεωλογικῆς διαμορφώσεως τῆς Ἑλληνικῆς χώρας καὶ περὶ τῶν ἥψατετελών αὐτῆς ὑπὸ Κ. Μητσοπούλου, τακτικοῦ καθηγητοῦ ἐν τῷ Εθνικῷ Πανεπιστημίῳ.— Περὶ διπλῆς διαθλάσεως καὶ πολώσεως τοῦ φωτός ὑπὸ Τιμ. Α. Αργυροπούλου.— Οπτικά. Κανονική σρασίς, μυωπία, πρεσβυωπία, χρήσις τῶν διόπτρων ὑπὸ Ν. Κ. Γερμανοῦ.— Σταθερότης τοῦ τύπου τῶν ἀνθρωπίνων φύλων.— Διάδασις φεύγατος ὑπὸ Ιππέως.— Εἰδήσεις.— Νέος ἀντίπαλος.— Αλληλογραφία τοῦ «Προμηθέως».

ΚΑΡΟΛΟΥ LETOURNEAU

ΔΥΟ ΣΧΟΛΑΙ

κατὰ μετάφρασιν

ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ Δ. ΒΑΛΒΗ,

ύφηγητοῦ ἐν τῷ Εθνικῷ Πανεπιστημίῳ.

(Συνέχεια. Βλ. τὸ προηγούμενον φύλλον.)

ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΣ.

Πῶς; Οὐδεμίαν δέχεσαι διαφορὰν τῆς ἀδρανοῦς ὑλῆς ἀπὸ τοῦ ὄντος τοῦ ζῶντος, τοῦ σκεπτομένου, τοῦ ἐμψύχου;

ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΣ.

Συγγνώμην, δὲλλ' ἔγδοντα ποκορούω γεγωνύια τῇ φωνῇ πᾶσαν ὑπόθεσιν παραδεχομένην εἰδός τι ψυχῆς, δοτότητά τινα, ὡς ὑμεῖς λέγετε, προϊὸν νοθογενές ἐκ συζεύξεως οὐσίας τινὸς δῆθεν ἀδιαιρέτου, πάντοτε τῆς αὐτῆς καθ' ἑαυτήν, καὶ τινος οὐσίας διαιρετῆς καὶ σωματικῆς,—προϊόν, διεργασίαν ἀποκαλοῦσιν ἀρχὴν ζωῆς (principe vital). Η ἐπιστήμη δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ τὸν δυαδισμὸν τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ὑλῆς, ὃν

οὐδὲν ἀποδείκνυσιν, οὐδὲ τὴν τριάδα τοῦ πνεύματος, τῆς ζωῆς ἀρχῆς καὶ τῆς ὑλῆς. Τὸ ἔνζων δὲν δέν εἶνε ὑλη, οὐδὲ ἀρχὴ ζωῆς, ἀλλὰ τὸ ἐσχατον ὅριον τῆς ἔξελιξεως τῶν ὑλικῶν στοιχείων, τῶν διεπομένων ὑπὸ τῶν γενικῶν ἴδιοτήτων, τῶν ἐν αὐτοῖς ἐγκειμένων, συστοιχείωμά τι ἵνῶν καὶ κυττάρων (un agréagat de fibres et de cellules), ἀπορροφώντων μὲν καὶ ἐκκρινόντων, δηλαδὴ ζῶντων, ὑποκειμένων δὲ ἀλλως εἰς τοὺς μεγάλους νόμους τοῦ κόσμου τοὺς ποιητεύσαντας κατὰ τὴν γένεσιν αὐτῶν, καὶ συντεθειμένων χημικῶς ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὑλικοῦ, ἐξ οὐ σύγκειται καὶ ὁ ἀνόργανος κόσμος.

ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΣ.

Αἱ γγῶμαί σου αἱ ἀλόγιστοι ἄμα καὶ ἀσεβεῖς μ' ἐκπλήττουσι καὶ με λυποῦσι. Καλῶς προειδεῖς τοῦτο, ὁ Πλάτων, διδάσκαλέ μου. Τίδον εἰς τίνας ἀποπλανήσεις δύναται νὰ κατέλθῃ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, δταν, καθαιροῦν αὐτὸ δέντρο καὶ περιφρονοῦν τὴν γόνιμον ἐνόρασιν, ἀποβάλλῃ δὲ τὸν δύναμιν τοῦ ἀφαιρεῖσθαι ἀπὸ τοῦ πτώματος τοῦ περιδεσμεύοντος αὐτὸ καὶ δύναται νὰ ποιήσηται σθεναρόν πτῆσιν πρὸς τὴν αἰώνιαν ἀλήθειαν. Τότε στηρίζεται μόνον ἐπὶ τῶν αἰσθήσεων, ἀθλίων ἐρεισμάτων σκωληκοδρῶτων, θραυσμένων ἐπὶ τῇ βίᾳ τῇ πρώτῃ. Ἄλλ' δυμας, δταν ἡ ψυχὴ μεταχειρίζεται τὸ σῶμα ἵνα θεωράσῃ ἀντικείμενόν τι διὰ τῆς ἀκοῆς, τῆς ὀράσεως, τῆς ἀφῆς, δι' αἰσθήσεως οἰασθῆποτε, μετὰ βραχύ τι παρασυρομένη ἐν τῷ μέσῳ τῶν μεταβλητῶν φαινομένων, καθισταμένη σταθῆς ὡς τὸ ἑαυτῆς ὑποστήριγμα, περιπίπτει εἰς σκοτοδίνην καὶ μεθύουσα μέθην δεινὴν σφάλλεται τε καὶ παραπαίει.

ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΣ.

Διὰ τῶν μεγάλων τούτων δέξεων καὶ τῶν ἀνεμώδων τούτων ὀνειροπολημάτων ἀπεπλάνη-

σεν δ θεῖος Πλάτων, διδάσκαλός σου, τὴν ἀνθρωπότητα. Τοῦτο δὲ λέγων, δὲν ἔννοιδ ὅτι δικαιον εἶνε νὰ κατηγορήσω αὐτοῦ διὰ τοῦτο· ἡ ἀγνοία τοῦ Πλάτωνος ἀπαλλάσσει αὐτὸν κατηγορίας τοιαύτης. Πανταχοῦ ἡ ἀνθρωπότης, υπείκουσα εἰς μέγαν πνευματικῆς ἐξελίξεως νόμον, ὥνειροπόλησε πρὶν ἡ σκεφθῆ, ἐμυθολόγησε πρὶν ἰστορήσῃ. Ἡ νυπιακὴ ἡλικία προηγεῖται κατ' ἀνάγκην τῆς ἐφηβικῆς, καὶ ἐν τέλει προτιμότερον εἶνε καὶ αὐτὸ τὸ κενοφόρειν τοῦ μηδὲν φρονεῖν, τὸ ποιεῖν χιμαίρας τοῦ μηδὲν ποιεῖν. Ἀλλ' ὅμως σήμερον ἡ ἐπιστῆμη ἡνδρώθη κατὰ μικρόν. Ἡ βάλανος ἐγένετο δρῦς, καὶ ἡ ἀνθρωπότης, πουχὸς ἥδη ἐν τῇ ἀνθρικῇ ἑαυτῆς ἡλικίᾳ, ἀναμένουσα ἐκ τοῦ μέλλοντος τὴν ἐξήγησιν ἑκείνου, διερήθη ἡ ἀγνοεῖ^(*), θεωρεῖ ψυχῶδης τὸν κόσμον οἷος εἶνε. Δὲν δημιουργεῖ πλέον ἡ ἐφόδου τοὺς νόμους τοῦ σύμπαντος, ἀλλὰ διατυποῖ αὐτοὺς κατὰ μικρόν, ἀριθμήσασα πρῶτον καὶ ταξινομήσασα τὰ φαινόμενα.

Ἡδη πάμπολλοι ἄνδρες τολμηροὶ ἡ μᾶλλον δίκαιοι ἀπέκρουσαν εἰς ἀεὶ τὰς μεταφυσικὰς ὑμῶν ὄντοτητας, ὃν τὴν ἀντίληψιν ἀπαρονεῖται τελέως ἡ αὐτῶν διάνοια. Ἀπογυμνοῦντες δὲ τὴν πραγματικότητα ἀπὸ τῶν ψευδοχρύσων περικαλυμμάτων, τῶν ἀποκρυπτόντων αὐτὸν εἰς τοὺς ὑμετέρους ὁθολαμούς, ἀποδέχονται εὐτόλμως τὴν ὑπαρξιν, οἴα εἶνε, μετά τε τῶν αὐτῆς ἀγαθῶν καὶ μετὰ τῶν κακῶν αὐτῆς, καὶ, μὴ ἐπιποθοῦντες θεῖον τι παρελθόν, διερήθη ὑπῆρχε, μὴ ἀποβλέποντες εἰς μέλλοντα εὐδαιμονίας ὥκεανόν, διὸ ἡ εὐθυκρισία αὐτῶν ἀδυνατεῖ νὰ παραδεχθῆ, θεωροῦσιν ἑαυτοὺς ἀπλῶς ὡς τὰ ἕττον ἀτελῆ τῶν ὄντων τῶν ἐνοργάνων.

Ἡ παρατήρησις τῶν ζώων, τοῦ νηπίου, τοῦ ἐφίβου, εὐ ἔχοντος καὶ ἀσθενοῦντος, ἀγεί τοὺς ἄνδρας τούτους εἰς τὴν πίστιν ὅτι ἡ σκέψης εἶνε ἀπλῶς ἐγκεφαλικὴ λειτουργία, ἡς ἡ δύναμις εἶνε ἀκριβῶς ἀναλογικὴ πρὸς τὸν βαθμὸν τῆς ἀκεραιότητος καὶ τῆς τελειότητος τοῦ ὄργανου. Κατ' αὐτοὺς λοιπὸν ἐγκέφαλος καὶ σκέψης εἶνε δύο στοιχεῖα ἀδιαλύτως συνηνῶμένα. Πιστεύουσι κατὰ τὸν μῆθον τὸν παλαιὸν ὅτι ἡ Ἀθηνᾶ ἐγεννήθη ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου τοῦ Διός, δηλαδὴ ὅτι αἱ ιδέαι εἶνε τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἐρεθισμοῦ τοῦ ἐγκεφάλου ὑπὸ τοῦ κόσμου τοῦ ἔξωτεροικοῦ διὰ τῶν αἰσθήσεων, τῶν ἀπαραιτήτων τούτων θεραπαινίδων, διὸ ὑμεῖς καυχᾶσθε ὅτι περιφρονεῖτε. Πανταχοῦ, λέγουσιν, ὁ ἡθικὸς ἀνθρώπος ἔχνογραφεῖται ὡς ἐπὶ ὑέλου ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου

(*) Βλ. περὶ τούτου τὸ Ζ' κεφάλαιον τῆς εἰς τὸ Virchow ὥραις καὶ πολυθρυλήτου ἀπαντήσεως τοῦ Ἐρνέστου Haeckel — τὸ ἐπιγραφόμενον Ignorabimus et restringamus.

Τοῦ κεφαλαίου τούτου θὲ δημοσιεύσωμεν πιθανῶς μετάφρασιν ἐν τίνι τῶν προσεχῶν φύλλων τοῦ «Προμηθέως» κατὰ τὴν γαλλικὴν μετάφρασιν τοῦ Jules Soury (Les preuves du transformisme σελ. 119—142. τῆς 6' ἐκδ.), ἀτε τοῦ πρωτοτύπου γερμανικοῦ κειμένου ἡδη ἔσαντληθέντος καὶ λιαν διευρύτων καταστάντος. — Σημείωσις τοῦ μεταφραστοῦ.

τοῦ φυσικοῦ· παρὰ τοῖς διαφόροις ἀνθρωπίνοις φύλοις αἱ χροιαὶ τῆς σκέψεως διαφέρουσιν ὅσον καὶ αἱ τοῦ δέρματος, καὶ τὸ ὑποτιθέναι ἐν ἐκάστῳ ἀνθρωπίνῳ ἐγκεφάλῳ ἴδεας οὔσας γεννήματα ἡ μᾶλλον ἀντανακλάσεις ἴδεων ἀπολύτων, ἀρχετύπων, διατριβουσῶν ἐν ἀγνώστω τινὶ τόπῳ ὑπεράνω τοῦ θόλου τοῦ οὐρανοῦ, διστις δύμας οὐδαμῶς ἀποτελεῖ θόλον, — οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἡ παρέχειν πίστιν εἰς διήγημα νηπίου ἡ μεταφυσικοῦ.

ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΣ.

Οἵμοι! Δύναται τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα μέχρι τοσούτου βαθμοῦ νὰ ἐκφυλισθῇ; Οὐρανία θεότης! Τολμῶσι ν' ἀρνῶνται τὰς ἀναγκαίας καὶ ἐμφύτους ἴδεας! «Ἐν τινὶ τόπῳ τῶν ἑαυτοῦ συγγραμμάτων ὁ θεῖος Πλάτων, ὁ διδάσκαλός μου, περιέγραψε θελτικόν τι καὶ ἀρμονικὸν τοπεῖον, οκνην̄ χαρίεσσαν μαθήματός τινος αὐτοῦ ἐκ τῶν ὑψίστων. Τὸ σύσκιον τῶν πλατάνων καὶ τῶν ἄγνων τῶν εὐώδων διετήρει ἐκεῖ τὴν δροσερότητα κρυσταλλίνης πτυγῆς· τὸ μελαδικὸν τῶν τεττίγων ἄσμα ἐδόνει τὸν διαφανῆ καὶ καθαρὸν ἀέρα, ἐν διόπεραν δὲ Τίτισσός περιεζώνυνε τὴν χλοερὰν πεδιάδα ὡς κεστός ἀργυροῦ^(*). Τὴν εικόνα ταύτην, τὴν ὑποτυπωθεῖσαν δι' ὀλίγων γραμμῶν ὑπὸ τοῦ διδασκάλου, ἀνακάλεσον ἐν τῇ φαντασίᾳ σου, καὶ κατ' ἀνάγκην θὰ αἰσθανθῆς ἀφυπνιζομένην ἐν τῇ ψυχῇ σου τὴν ἴδεαν τοῦ καλοῦ, ἡ ἵσως, ὡς ἥθελεν δὲ οὐρανός τοῦ Πλάτωνος, τὴν ἀνάμυνσιν τοῦ ἀπολύτου κάλλους, ἢν διείδομέν ποτε ἐγγὺς τῆς θεότητος. Πῶς λοιπόν; Τὴν εὐγενῆ ταύτην καὶ ἀναγκαίαν τοῦ καλοῦ ἴδεαν ἀξιοῖς σὺ νὰ πορισθῆς διὰ μέτρων καὶ σταθμῶν καὶ ἀθλίων παρατηρήσεων, καὶ τοῦτο καὶ μόνον δὲν ἀποδείκνυσιν ἀρά γε τὴν ὑπαρξίαν ὄντοτήτων ἀναλοιώτων, ἀθανάτου καὶ ἀύλου ψυχῆς, ἐξωρισμένης μακρὰν τῆς οὐρανίας ἑαυτῆς πατρίδος;

ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΣ.

«Ἡ ἡδονικὴ ἐντύπωσις ἦν εἰς ἀνθρώπους τινὰς ἐμποιεῖ ἡ θέα ὥραιον τοπείου, τεχνουργήματος ὥραιον, αὐτὴν ποιητοῦ ἡ ἀνάγνωσις, οὐτε μᾶλλον οὕτε ἕττον θαυμασία καὶ μυστηριώδης

(*) Ό συγγραφεὺς ὑπαινίσσεται βεβαίως τὸ λαμπρόν, τὸ θετέσιον ἔκεινο χωρίον τοῦ Φαίδρου τοῦ Πλάτωνος, ἔνθα δὲ Σωκράτης λέγει:

«Νὴ τὴν «Ἡραν, καὶ αλή γε ἡ καταγωγή· ἡ τε γάρ πλάτανος αὐτῇ μάλιστας τε καὶ ὑψηλή, τοῦ τε τῆς ἀγού τε ὑψοῦ καὶ τὸ σύσκιον πάγκαλον, καὶ ὡς ἀκμήν ἔχει τῆς ἀνθης, ὡς ἐν εὐωδέστατον παρέχει τὸν τόπον» ἡ τε αὖ πηγὴ χαριεστάτη ὑπὸ τῆς πλατάνου ρέει μάλιστα ψυχροῦ ὕδατος, ὥστε γε τῷ ποδὶ τεκμήρασθαι. Νυμφῶν τέ τινων καὶ Ἀχελώου iερὸν ἀπό τῶν κορῶν τε καὶ ἀγαλμάτων ἔσικεν εἶναι· εἰ δὲ αὖ βούλει τὸ εὔπνον τοῦ τόπου ὡς ἀγαπητὸν καὶ σφόδρα ἡδύ· θερινὸν τε καὶ λιγυρὸν ὑπηρχεῖ τῷ τῶν τεττίγων χορῷ· πάντων δὲ κομφεστῶν τὸ τῆς πόλεως, ὅτι ἐν ἥρεμα προσάγεται ικανὴ πέρικε κατακλινέται· τὴν κεφαλὴν παγκάλως ἔχειν· ὥστε ἀριστάσιον ἔξενάγηται, ὡς φίλε Φαίδρες (Βλ. Πλάτ. Φαίδρῳ 230 Β—C).— Σημείωσις τοῦ μεταφραστοῦ.

μοὶ φαίνεται ἢ γενσίς τις εὐάρεστος ἢ αἰσθητικής ἐντύπωσις, οἰδαδήποτε αὐτὴ καὶ ἀν ἡ. Ὁ Σωκράτης μοὶ φαίνεται ἀσχημός, ὁραῖός μοὶ φαίνεται ὁ Ἀλκιβιάδης, ὡς ἢ κολοκύνθη μοὶ φαίνεται πικρά, ὡς γλυκύ μοὶ φαίνεται τὸ μέλι. Ἐν πᾶσι τούτοις οὐδὲν ἄλλο ὑπάρχει ἢ ἐντύπωσις παρηγμένη ἐπὶ τῶν νευρικῶν μου κέντρων τῇ τῶν αἰσθήσεων μεστείᾳ.

ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΣ.

Καὶ εἰς τὸ ἀγαθὸν λοιπὸν καὶ εἰς τὸ κακόν, καὶ εἰς τὸ ἀληθὲς καὶ εἰς τὸ ψευδές, καὶ εἰς τὸ δίκαιον καὶ εἰς τὸ ἀδίκον, τὴν αὐτὴν σὺ ωσάτως ἀπονέμεις ἀρχῆν;

ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΣ.

"Ισως, ἀλλ' ἀναβάλωμεν τοῦτο, ἀν ἀγαπᾶς εἰς ἄλλην διάλεξιν. Παρατηρήσωμεν δὲ μόνον ἐν παρόδῳ ὅτι μετὰ τῆς λέξεως ἰδέα συνδέεις ἐννοίας πολὺ διαφόρους καὶ πολὺ ὀλίγον ἀκριβεῖς. Ἡ ἀληθῆς τῆς λέξεως ταύτης ἔννοια οὐδόλως εἶνε εἰκὼν^(*) ἀλλὰ γνῶσις, σχέσις ἐκ συγκρίσεως ἔξηγμένη, καὶ σὲ προκαλῶ νὰ εὑρῃς ἰδέαν τινὰ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς εἰκόνος, ἥν σὺ εἰς αὐτὴν ἀπονέμεις, παρὰ τῷ ἐμβρύῳ τῷ ἐν τῇ μάτρᾳ περικεκλεισμένῳ ἢ παρὰ τῷ ἡλιαυθυμρήζοντι νεογνῷ. Κατὰ τίνα λοιπὸν ἡλικίαν ἔκφαινονται αἱ δῆθεν ἔμφυτοι ἰδέαι σου; Διατί τοσοῦτοι ἀνθρώποι εἶνε ἔστερημένοι αὐτῶν; Διατί αἱ ἰδέαι αὗται αἱ ἔμφυτοι ποικίλλουσι τοσοῦτο πολὺ κατὰ τὴν ἡλικίαν, τὸ φῦλον, τὴν φυλήν, τὴν κοινωνικὴν κατάστασιν, τὴν ὑγίειαν καὶ τὴν νόσον; Ποῦ ὑπάρχουσι παρὰ τῷ παράφρονι, παρὰ τῷ βλακί; Τοσαῦτα ζητήματα, εἰς ἢ ἢ μεταφυσικὴν οὐδέποτε ὑδυνήθην ν' ἀποκριθῆ ἄλλως ἢ διὰ βόμβου ἐκκωφαντικοῦ λέξεων ἀκαταλήπτων.

'Αλλὰ βλέπω καὶ γινώσκω ὅτι οὐδέποτε θὰ δυνηθῶμεν νὰ συνεννοθῶμεν, καὶ διὰ τοῦτο περιορίζομαι συμπυκνῶν ἐν ὀλίγοις τοὺς κανόνας, ἀφ' ὧν οὐδέποτε κατὰ τὴν γνῶμην μου ὀφείλει τις ν' ἀπομακρυνθῆ. 'Ἐκτὸς τῶν γεγονότων τῶν ἀπτῶν καὶ τῶν νόμων, οὓς δύναται τις ἔξ αὐτῶν νὰ ἔξαγάγῃ, δὲν ὑπάρχει ἀληθῆς βεβαιότης. Τὸ ἔδαφος ἐπιλείπει, καὶ χωρὶς ἐδάφους οὐδὲν ἄλλο μέλλει τις νὰ σχηματίῃ ἢ δειλὰς ὑποθέσεις, ὀφελίμους δύμως, διότι δύνανται νὰ ὑποδεικνύωσιν εἰς τὴν ἐπιστήμην κατακτήσεις μελλούσας, ἀλλ' ἂς ὀφείλει τις νὰ εἶνε ἔτοιμος ἀσπλάγχνως ν' ἀποκρούσῃ, εὐθὺς ὡς ἐπιθανῶσιν ἀντιφατικὰ γεγονότο, εὐθὺς ὡς ἀναλάμψῃ ἢ ἀληθῆς ἀλήθεια, ἢ ἀλήθεια ἢ ἐπιστημονεκή.

ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΣ.

Σπεύσωμεν ν' ἀναγγνῶμεν πάλιν τὸν θεῖον Πλάτωνα, νὰ ὀνειροπολήσωμεν μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τῶν δύθιῶν τοῦ Ἱλισσοῦ, νὰ καθεσθῶμεν παρ' αὐτῷ κατὰ τὰ ἐρατεινά ἔκεινα συμπόσια, καθ' ἄδονος, αἱ σπουδαὶ, ἢ μουσικὴ καὶ οἱ ὕμνοι,

(*) 'Ως γνωστόν, ἡ λίξις ἴδεις σημαίνει χυρίως τὸ εἶδος, δηλαδή τὴν μορφήν, τὴν είκηνα. — Σημείωσις τοῦ μεταφραστοῦ.

ἀναζωπυροῦντα ἐν τῇ ψυχῇ τὴν εἰκόνα τοῦ αἰώνιου κάλλους, προπαρεσκεύαζον οὔτω καλῶς τὸ σοφὸν εἰς τῆς ἀληθείας τὴν ἔρευναν.

ΑΙΣΘΗΤΙΚΟΣ.

Σῆμερον ἡ ἀληθεία ὀλιγώτερον δρέγεται τῆς ποιήσεως^(*) καὶ τῶν συμποσίων. Μὴ περιφρονοῦσα καὶ τὴν διαλεκτικήν, ἐκτιμᾷ ἀπειρώς τὸ σχαστήριον τοῦ ἀνατομικοῦ· καλόν τι μικροσκόπιον τῇ φαίνεται τοσοῦτον ὑπέρτερον κυπέλλου εὐώδους οἴνου δσον καλός τις συλλογισμός, εἰς γεγονότα ἐπερειδόμενος, διαπρεποῦς ὀνειροπόλιας. Τὰ ἐργαστήρια τοῦ χημικοῦ καὶ τοῦ φυσιοδίφου τῇ ἀρέσκουσι μᾶλλον ἢ αἱ σκιόεσσαι ἔξοχαι! 'Ἐν αὐτοῖς μεγεθύνεται, ἐν αὐτοῖς διατίται. Χαίρετε, ὀντότερες μεταφυσικαὶ, ποικιλόχροοι πομφόλυγες σάπωνος, δι' ὃν διασκεδάζει ἐπὶ βραχύ τι ἢ ἀνθρωπίνη διάνοια ἐν νηπέῃ ἀλεγενῆ καὶ ἂς ὑπερόπλοιον ἐκπλήσσεται ὅτι ἡγάπησε!

ΤΕΛΟΣ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΧΩΡΑΣ

ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΗΦΑΙΣΤΕΙΩΝ ΑΥΤΗΣ

Λόγος Κ. ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ.

(Συνέχεια Βλ. τὸ προηγούμενον φύλλον).

"Οθεν τὴν γῆν δυναμεῖθα νὰ παραβάλωμεν πρὸς φόν, οὔτινος ὁ μὲν φλοιὸς ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν λιθόσφαιραν, ἐπὶ τοῦ ὅποιου ἔξαπλουνται οἱ ὥκεανοι καὶ εἰς θαλασσαῖς, ἡ ὑδροσφαιρα, τὸ δὲ λεύκωμα καὶ ἡ λέκιθος (ὁ κρόκος) πρὸς τὸν τετηκότα τοῦ πλανήτου πυρήνα, πρὸς τὴν πυρόσφαιραν. Ο φλοιὸς δὲ οὔτος τῆς γῆς δὲν εἶνε συνεχὴς καὶ λεῖος, ἀλλὰ συντετριμμένος πολλαχῶς καὶ πολιτρόπως ἔχοι τῶν βαθυτάτων αὐτοῦ, καὶ ἀνώμαλος, φέρων δρη ὑψίστα καὶ κοιλότητας μεγάλας, ο. πληρούσιναι θύλακος. Αἱ ὄρεις γόνοι δυνάμεις ἐνεργοῦσαι διαρκῶς ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς πρὸς γένεσιν δρέων παρήγαγον καὶ παράγουσιν ἐπ' αὐτοῦ φήγματα

(*) Σῆμερον ἡ ἐπιστημονικὴ ἀλήθεια εἶνε καὶ λόγ φυνατισθήσεως ἀνωτέρα τῆς ποιήσεως! Σῆμερον ἡ ποίησις δύναται κατ' οὐσίαν καὶ οὐχὶ ὡς ἀπλῆ εὐγενῆς παιδία ν' ἔκμασῃ δσον καὶ παρ' ὃ τινες δὲν ἔκμασει ἡ ἐπιστήμη! 'Ο Goethe παιζεῖ ὡς ποητής, σπουδὴ ἀζειώσις ἡ ποίησις εἰσιτημαν. Σῆμερον ἡ ποίησις οὐδὲν ἄλλο δύναται νὰ εἶνε ἡ τὸ συναστηθητικὸν τῆς ἐπιστήμης κάτοπτρον, ΤΟ ΚΑΛΟΝ ΕΝ ΤΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΑΛΗΘΟΥΣ! 'Ο Faust τοῦ δλυμπίου τῆς Γερμανίας ποιητοῦ εἶνε τὸ σύμβολον τῆς ἀληθοῦς τοῦ αἰώνιου ποιήσεως. Πιρ' ἡμῖν ἡ ποίησις τῆς συγχρόνου γενετῆς, ἡ ἀδελφωθεῖσα μάλιστα μετὰ τὸσης αποργής δι' ἐλλείψεις ἐγκυλίου παιδεύσεως μετὰ τῆς παντελῶς ἀδοκίμου χυδαίας γλώσσης, εἶνε δυστυχῶς κατὰ πάντα λόγον δ, τι ἀνάξιον τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ δ, τι ἀνάξιον τοῦ αἰώνος! — Σημείωσις τοῦ μεταφραστοῦ.